

Hemnes kommune

Enhet barnehager

Vefsn kommune

Enhet barnehager

Kommunens rolle som barnehagemyndighet

Veiledning, tilsyn og godkjenning

- Ansvar og ulike roller
- Tilsyn, mål og innhold
- Risikovurdering
- Veiledning
- Godkjenning

Lov om barnehager (17. juni 2005 nr. 64) § 10: Barnehagemyndighetens ansvar § 14: Godkjenning § 53: Kommunens tilsyn med barnehagene.

September 2022

Innhold

Barnehageloven, ansvar og roller.....	3
Kommunens rolle som barnehagemyndighet, myndighetsrolle – forvaltningsloven gjelder	6
Kommunen som barnehageeier, styringsrett – forvaltningsloven gjelder ikke	6
Statsforvalterens ansvar og oppgaver, myndighetsutøvelse – forvaltningsloven gjelder	6
Utdanningsdirektoratets ansvar og oppgaver, myndighetsutøvelse – forvaltningsloven gjelder	6
Tilsyn etter lov om barnehager	7
Lovgrunnlag for tilsyn	7
Hensikten med kommunens tilsyn	7
Gjennomføring av tilsyn	7
Gangen i tilsyn	8
Kvalitetsarbeid og internkontroll.....	11
Risikovurdering	11
Kilder til informasjon om risiko	12
Veiledning.....	13
Godkjenning av ordinære barnehager	14
Den som ønsker å søke om godkjenning har rett på veiledning	14
Plikt til å behandle søknader	15
Barnehagemyndigheten må hente nødvendig informasjon	15
Barnehagemyndigheten må kjenne til andre myndigheters uttalelser og vilkår.....	16
Barnehagemyndigheten må innhente politiattest	16
Barnehagemyndigheten må vurdere om barnehagen er egnet.....	16
Barnehagemyndigheten må ta hensyn til uttalelser og vilkår fra andre myndigheter	17
Det er kun lov å sette vilkår om antall barn, barnas alder eller oppholdstid	18
Barnehagemyndigheten kan kun sette vilkår som er rimelige og relevante.....	19
Barnehagemyndigheten må avslå søknad om godkjenning dersom krav om politiattest ikke er oppfylt.....	19
Vedtaket om godkjenning må være skriftlig.....	19
Vedtaket må inneholde informasjon om retten til å se sakens dokumenter	19
Begrunnelsen for vedtaket må inneholde reglene, faktiske forhold og hovedhensynene i saken...	19
Vedtaket må inneholde informasjon om klagerett	20
Barnehagemyndigheten må godkjenne alle barnehager som oppfyller kravene	20
Godkjenning av familiebarnehager	20
Barnehagemyndigheten må gi nødvendig veiledning om regler for godkjenning av familiebarnehager til den som ønsker å søke om godkjenning	20
Plikt til å behandle søknader	21

Barnehagemyndigheten må hente nødvendig informasjon for å kunne godkjenne organiseringen som utgjør familiebarnehagen, og for å vurdere om hjemmene er bebodde og egnede	22
Barnehagemyndigheten må kjenne til andre myndigheters uttalelser og vilkår	23
Barnehagemyndigheten må innhente politiattest	23
Barnehagemyndigheten må godkjenne den sammenslutningen/ordningen som samlet sett utgjør familiebarnehagen.....	24
Barnehagemyndigheten må godkjenne hvert enkelt hjem og eventuelt baselokale som inngår i familiebarnehagen.....	24
Barnehagemyndigheten kan kun i særlige tilfeller godkjenne enkeltstående hjem som én familiebarnehage.....	24
Barnehagemyndigheten kan kun i særlige tilfeller godkjenne ubebodde lokaler som ett hjem i en familiebarnehage.....	24
Barnehagemyndigheten må vurdere om ubebodde lokaler har hjemlige kvaliteter.....	25
Barnehagemyndigheten kan kun godkjenne enkle grupper i ubebodde lokaler	25
Barnehagemyndigheten må vurdere om hjemmene og baselokalene er egnet for familiebarnehagedrift etter barnehageloven §§ 1, 1a og 2	25
Barnehagemyndigheten må ta hensyn til uttalelser og vilkår fra andre myndigheter	26
Barnehagemyndigheten må ved godkjenning sørge for at det ikke er flere barn tilstede samtidig i barnehagen enn forskrift om familiebarnehager § 4 tillater	27
Barnehagemyndigheten kan kun godkjenne at et hjem skal ha dobbel gruppe hvis hjemmet er egnet for det.....	27
Barnehagemyndigheten kan ikke sette andre vilkår enn vilkår om antall barn, barnas alder og oppholdstid.....	27
Barnehagemyndigheten kan kun sette vilkår som er rimelige og relevante.....	28
Barnehagemyndigheten må avslå søknad om godkjenning dersom krav til politiattest ikke er oppfylt.....	28
Vedtaket om godkjenning må alltid være skriftlig.....	28
Vedtaket må inneholde informasjon om retten til å se sakens dokumenter	28
Begrunnelsen for vedtaket må inneholde reglene, faktiske forhold og hovedhensynene i saken... ..	28
Vedtaket må inneholde informasjon om klagerett	29
Barnehagemyndigheten må godkjenne alle familiebarnehager som oppfyller kravene	29
VEDLEGG 1: Risikodiagram	30
VEDLEGG 2: ROS ANALYSE.....	32
VEDLEGG 3: Plan for tilsyn barnehageåret 2022 - 2023	33

Barnehageloven, ansvar og roller

Kommunens rolle som barnehagemyndighet (BHM*) og barnehageeier (BHE*)

§	Innhold	Kommunens rolle som BH myndighet*	Kommunens rolle som BH eier/ private bhg	Statsforvalterens ansvar og oppgaver	UDIRs ansvar og oppgaver
§ 1	Barnehagens formål og innhold	X	X		
§ 1 a	Særlige formål	X	X		
§ 2	Barnehagens innhold	X	X		
§ 2 a	Barnehagens plikt til å samarbeide med skolen om overgangen fra barnehage til skole	X	X		
§ 3	Barns rett til medvirkning og hensynet til barnets beste	X	X		
§ 4	Foreldreråd og samarbeidsutvalg	X	X		
§ 5	Felle samarbeidsutvalg (SMU) for barnehage og skole	X	X		
§ 6	Virksomhetens plikt til å søke godkjenning		X		
§ 7	Krav til barnehagens virksomhet	X	X		
§ 8	Krav til vedtekter	X	X		
§ 9	Internkontroll i barnchagen	X	X		
§ 10	Barnehagemyndighetens ansvar	X		X	
§ 11	Krav til likebehandling og uavhengighet	X			
§ 12	Særlige regler om klageinstans			X	
§ 13	Statlig råd og veiledning			X	X
§ 14	Godkjenning	X			
§ 15	Familiebarnehager	X			
§ 16	Rett til plass i barnehage	X			
§ 17	Samordnet opptaksprosess i kommunen	X	X		
§ 18	Prioritet ved opptak	X	X		
§ 19	Kommunalt tilskudd til godkjente private barnehager	X			

§ 20	Foreldrebetaling	X	X		
§ 21	Virkeområde og formål		X		X
§ 22	Definisjoner		X		X
§ 23	Krav til bruk av offentlige tilskudd og foreldrebetaling i private barnehager	(X)	X		X
§ 24	Styrer	X	X		
§ 25	Pedagogisk bemanning	X	X		
§ 26	Grunnbemanning	X	X		
§ 27	Krav om norskferdigheter for å bli ansatt i barnehage	X	X		
§ 28	Krav om norskferdigheter for personer med utenlandske yrkeskvalifikasjoner som styrer eller pedagogisk leder	X	X		
§ 29	Forbud mot bruk av klesplass som helt eller delvis dekker ansiktet	X	X		
§ 30	Politiattest	X	X		
§ 31	Rett til spesialpedagogisk hjelp	X	X		
§ 32	Samarbeid med barnets foreldre	X	X		
§ 33	Pedagogisk – psykologisk tjeneste	X			
§ 34	Sakkyndig vurdering	X			
§ 35	Vedtak om spesialpedagogisk hjelp	X			
§ 36	Rett til skyss for barn med rett til spesialpedagogisk hjelp	X			
§ 37	Barn med nedsatt funksjonsevne	X	X		
§ 38	Rett til tegnspråkopplæring	X	X		
§ 39	Barn med behov for alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK)	X	X		
§ 40	Oppfyllelse av enkeltvedtak som er kjent ugyldig	X			
§ 41	Nulltoleranse og forebyggende arbeid	X	X		
§ 42	Plikt til å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (aktivitetsplikt)	X	X		
§ 43	Skjerpet aktivitetsplikt dersom en som arbeider i barnehagen krenker et barn	X	X		
§ 44	Taushetsplikt	X	X		
§ 45	Opplysningsplikt til sosialtjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjenesten	X	X		
§ 46	Opplysningsplikt til barnevernet	X	X		
§ 47	Innhenting av opplysninger fra Folkeregisteret	X			

§ 48	Plikt til å gi opplysninger om tjenestedata og regnskapsdata		X		X
§ 49	Plikt til å gi opplysninger til barnets bostedskommune		X		
§ 50	Helsekontroll av barn og personale	X	X		
§ 51	Øvingsopplæring	X	X		
§ 52	Lovens anvendelse på Svalbard				
§ 53	Kommunens tilsyn med barnehagene	X		X	
§ 54	Statsforvalterens tilsyn med kommunen som barnehagemyndighet			X	
§ 55	Statsforvalterens tilsyn med barnehagene			X	
§ 56	Utdanningsdirektoratets (UDIR) tilsyn med økonomiske forhold i private barnehager				X

[Kommunens rolle som barnehagemyndighet, myndighetsrolle – forvaltningsloven gjelder](#)

Kommunen som barnehagemyndighet fører tilsyn med at barnehagene drives i samsvar med barnehageloven og forskrifter, med unntak av bestemmelsene i kapittel V med forskrifter. Barnehagemyndigheten har tre virkemidler til disposisjon; veiledning, tilsyn og godkjenning. Risikovurdering skal ligge til grunn for barnehagemyndighetens valg av virkemiddel. Barnehagemyndigheten må ha kunnskap om regelverket og barnehagene i kommunen når det skal vurderes risikoen for brudd på regelverket. Barnehagemyndigheten må ha oversikt over barnehageeiers plikter etter barnehageloven.

[Kommunen som barnehageeier, styringsrett – forvaltningsloven gjelder ikke](#)

Barnehageeier har ansvar for tilbudet i den enkelte barnehage og for at den enkelte barnehage drives i samsvar med gjeldende regelverk.

[Statsforvalterens ansvar og oppgaver, myndighetsutøvelse – forvaltningsloven gjelder](#)

Statsforvalteren i Nordland har ansvar for å føre tilsyn med Vefsn kommune som barnehagemyndighet. Statsforvalteren fører tilsyn med lovligheten av kommunens oppfyllelse av plikter som barnehagemyndighet etter §§ 10 og 53 og kapittel IV, VI og VII med forskrifter, og plikten til å ha internkontroll etter kommuneloven § 25-1. Reglene i kommuneloven kapittel 30 gjelder for tilsynsvirksomheten. Statsforvalteren kan i særlige tilfeller føre tilsyn med at barnehagene drives i samsvar med barnehageloven og forskrifter, med unntak av bestemmelser i kapittel V med forskrifter. Statsforvalteren har på lik linje med kommunen rett til innsyn i dokumenter og adgang til barnehagelokaler i den utstrekning dette anses nødvendig for å ivareta Statsforvalterens oppgaver. Statsforvalteren skal gi råd og veiledning til kommuner og barnehageeiere om barnehageloven m forskrifter, med unntak av bestemmelser i kapittel V med forskrifter. Statsforvalteren er klageinstans for vedtak fattet av kommunen etter lovens §§ 14 og 15, § 19 første ledd, §§ 24-26, §§ 35 til 38, § 53 og der det følger av forskrift gitt i medhold av barnehageloven.

[Utdanningsdirektoratets ansvar og oppgaver, myndighetsutøvelse – forvaltningsloven gjelder](#)

Utdanningsdirektoratet fører tilsyn med at barnehagene drives i samsvar med bestemmelsene i barnehageloven, kapittel V med forskrifter. Utdanningsdirektoratet har rett til innsyn i dokumenter og adgang til barnehagelokaler i den utstrekning dette anses som nødvendig for å ivareta Utdanningsdirektoratets oppgaver. Dersom Utdanningsdirektoratet i forbindelse med gjennomføring av tilsyn har behov for opplysninger fra barnehageeier eller eierens nærstående, skal Utdanningsdirektoratet ha tilgang til slike opplysninger.

Tilsyn etter lov om barnehager

Kommunestyret har det øverste tilsynsansvaret med den kommunale forvaltningen og bestemmer hvilket organ i kommunen tilsynet skal legges til jf. kommuneloven §§ 6, 10, 12 og 23. Kommunestyret kan med hjemmel i kommuneloven §§ 10, 12, 23 nr 4 ved delegering bestemme hvem som er tilsynsmyndighet i kommunen.

Lovgrunnlag for tilsyn

Lov 17. juni 2005 nr. 64 om barnehager (Lov om barnehager) ligger til grunn for barnehagemyndighetens utøvelse av myndighet.

Kommunen er lokal barnehagemyndighet og skal påse at barnehagene drives i samsvar med regelverket.

Hensikten med kommunens tilsyn

Tilsyn er kontroll av om barnehagene oppfyller eierplikter i barnehageloven med forskrifter. Tilsyn er utøvelse av offentlig myndighet, og innebærer å undersøke praksis og pålegge endring av lovstridig praksis. Målet for tilsynet er at barnehagen etablerer en praksis i samsvar med lovverket.

Brukerne skal gjennom kommunens tilsyn, være sikret at følgende blir ivaretatt:

- Tilsyn skal være et verktøy for å bidra til at barn får et godt barnehagetilbud.
- Barnehagen drives i henhold til lover, forskrifter og kommunale vedtak.
- Eier av barnehagen er bevisst sitt ansvar for egen barnehages virksomhet i henhold til lov om barnehager med forskrifter.

Barnehagemyndigheten kan gi pålegg om retting av ulovlige eller uforsvarlige forhold ved godkjente eller godkjenningspliktige virksomheter. Bestemmelsen om å gi pålegg om retting av uforsvarlige forhold skal fungere som en sikkerhet og fange opp forhold som ikke er direkte regulert av barnehageloven, men som kan føre til uforsvarlige forhold for barna. Om nødvendig kan tilsynet stenge virksomheten, tidsbegrenset eller varig. Barnehagens eier kan påklage vedtaket til Statsforvalteren.

Dersom en barnehage får pålegg om retting av et uforsvarlig eller ulovlig forhold ved tilsyn, skal barnehagens styrer påse at pålegget rettes. Dersom pålegg om retting ikke er av en slik art at det må rettes omgående, gis det en frist for når pålegget skal rettes opp. Når pålegget er rettet melder styrer dette til barnehagemyndigheten.

Gjennomføring av tilsyn

Vefsn kommune har ansvar for at tilsyn føres for å påse at barnehagene drives i tråd med gjeldende regelverk. Det kan ikke føres tilsyn med alle forhold til enhver tid, men tilsyn skal føres etter en plan som strekker seg over en gitt periode (Tiltaksplan, vedlegg 2). Kommunalsjef oppvekst og kultur har ansvar for tilsyn i hht Vefsn kommunes

delegeringsreglement. Tilsyn etter lov om barnehager gjennomføres i praksis av enhetsleder for barnehage og rådgiver oppvekst. Disse fører også tilsyn med at eier har fått godkjenning etter lovverk som ulike faginstanser har ansvaret for (Mattilsyn, Brann, Miljørettet helsevern og Plan og utvikling). Tilsynet krever tverrfaglig og tverretatlig samarbeid, samt gode rutiner mellom kommunale etater/faginstanser. Tjenesteområde for helse og omsorg fører tilsyn etter Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler. Ved behov avtales felles tilsyn etter barnehageloven og Forskrift om miljørettet helsevern.

Barnehagemyndigheten fører tilsyn etter barnehagelovens bestemmelser:

- Tilsynet kan være anmeldt/varslet eller uanmeldt.
- Omfanget av tilsynet kan variere, ulike tema kan i perioder få økt fokus.
- Det kan føres tilsyn dersom barnehagemyndigheten varsles om særskilte forhold.

Uanmeldte tilsyn kan utføres når barnehagemyndigheten av ulike årsaker finner det nødvendig.

For å ivareta lovbestemmelse § 11 i barnehageloven om Krav til likebehandling og uavhengighet har Vefsn kommune inngått samarbeidsavtale med Hemnes kommune om barnehagemyndighetsoppgavene. Dette gjelder områdene tilsyn og godkjenning av de kommunale barnehagene. Her har vi rutiner for å ivareta skillet mellom myndighetsoppgaver og barnehageeier oppgaver.

Gangen i tilsyn

Forberedelsesfasen

Innhenting og sammenstilling av informasjon til risikovurderinger.

- Velge tema, barnehage og tidspunkt for tilsynet
- Klargjøre rettslige krav (Lovtekst, forarbeider, forskrifter, retts- eller forvaltningspraksis, rundskriv, veiledere m.m.)
- Lage kontrollskjema (Kontrollspørsmål, undersøkelsesmetode og bevisvurdering, vedlegg 2) –
- Lage egenvurderingsskjema, (vedlegg 3) eller spørreskjema (om aktuelt).

Undersøkelsesfasen

Med utgangspunkt i dokumentasjon barnehagen sender inn og eventuelt annen dokumentasjon starter undersøkelsen i tilsynet. Barnehagemyndigheten henter inn opplysninger som kan si noe om barnehagens praksis. Disse faktiske forholdene blir så vurdert opp mot de rettslige kravene. Etter at denne fasen er gjennomført, skal barnehagemyndigheten ha svar på alle kontrollspørsmålene i tilsynet.

- Sende ut varsel om tilsyn/åpningsbrev

- Gjennomføre formøte/veiledning
- Forberede og gjennomføre stedlig eller annen type tilsyn
- Gjennomføre åpningsmøte (om aktuelt)
- Gjennomføre intervjuer og observasjon (om aktuelt)
- Vurdere faktum mot de rettslige kravene
- Avholde sluttmøte (om aktuelt)

Informasjonskilder:

- Opplysninger som finnes blant annet tilgjengelig gjennom innrapportering (Basil, brukerundersøkelser).
- Ulike planer/dokumenter (Årsplan)
- Skriftlige redegjørelser (dokumentasjon ved barnehageoppstart)
- Spørreskjema
- Egenvurderingsskjema
- Befaring/observasjon
- Barnehagens egen dokumentasjon
- Intervju
- Klagesaker/Bekymringsmeldinger
- Deling av logg vedrørende foreldrehenvendelser - anonymisert (en gang pr halvår).

Formidlings- og avslutningsfasen

Barnehagemyndigheten formidler undersøkelser og konklusjoner først og fremst gjennom tilsynsrapporten.

Når det ikke avdekkes lovbrudd eller uforsvarlige forhold avsluttes tilsynet med en «Endelig tilsynsrapport». Endelig tilsynsrapport skal inneholde rettslige krav, barnehagemyndighetens vurderinger og konklusjoner. Det skal komme fram hva som er vurdert, både rettslige og faktum, og hvorfor det er konkludert med at tilstanden eller praksis er lovlig.

I tilfeller der det avdekkes lovbrudd blir det sentralt i formidlings- og avslutningsfasen å gjennomføre en prosess i to trinn. Gjennomføringen av disse trinnene skal sikre oppfyllelsen av ulike krav i forvaltningsloven § 16, som utløses av at lovbrudd skal følges opp med pålegg om retting.

Trinn 1: Foreløpig tilsynsrapport med varsel om pålegg

Trinn 2: Endelig tilsynsrapport med eventuelt vedtak om pålegg om retting.

Trinn 1: Når det er avdekket lovbrudd: Foreløpig tilsynsrapport

Forhåndsvarsel etter forvaltningsloven § 16. Resultat fra tilsynet formidles og varsel om pålegg om retting av lovbrudd eller uforsvarlige forhold sendes i foreløpig tilsynsrapport. Tilsynsrapporten skal beskrive tema for tilsynet, de rettslige kravene, barnehagemyndighetens vurderinger og både positive og negative konklusjoner. Barnehagen skal få mulighet til å kommentere innholdet, fristen for tilbakemelding skal normalt være to uker.

Trinn 2: Endelig tilsynsrapport med vedtak om pålegg om retting

Når barnehagemyndigheten har mottatt eventuelle tilbakemeldinger fra barnehagen, skal det utarbeides endelig tilsynsrapport med vedtak om pålegg om retting. Barnehagens uttalelser og barnehagemyndighetens vurdering av dette skal omtales i rapporten. Rapporten endres når:

- barnehagen kan påpeke feil i faktumet barnehagemyndigheten har lagt til grunn,
- barnehagen kan ha gjennomført tiltak for å rette opp lovbrudd.

Dersom barnehagen ikke har rettet alle lovbrudd, skal det vedtas pålegg om retting. Enkeltvedtak skal følge forvaltningslovens regler, og kan påklages av barnehagen.

Enkeltvedtaket skal inneholde påleggstekst, vise til konkrete lovkrav som er brutt og korreksjonspunkter, beskrive konkret hva barnehagen må gjøre/endre for at lovkravet skal oppfylles, og fastsette frist for tilbakemelding om at påleggene er etterkommet (normalt ikke gi mer enn 2 måneders frist).

Forvaltningsloven § 27 setter visse krav til innhold i vedtaket:

- Retten til å klage jf. fvl § 28
- Klagefrist jf. fvl § 29
- Klageinstans jf. fvl § 28
- Fremgangsmåte ved klage jf. fvl §§ 30 og 32
- Retten til innsyn i sakens dokumenter jf. fvl § 18, jf. § 19
- Retten til å be om utsatt iverksettelse jf. fvl § 42

Tilsynet skal ikke avsluttes før det er sannsynliggjort at barnehagen har etterkommet påleggene og dermed rettet alle lovbruddene.

Evaluering og formidling

Etter at tilsynet er gjennomført, må risikoen for samme eller andre lovbrudd i barnehagen vurderes. Høy risiko skal følges opp, enten gjennom tilsyn eller andre aktiviteter.

- Evaluere tilsynet
- Annen formidling av tilsynsresultater (kvalitetsmelding, kompetansegruppe).

Kvalitetsarbeid og internkontroll

Vefsn kommune arbeider kontinuerlig med tiltak som kan bidra til økt kvalitet og sikkerhet i barnehagene. Kommunedirektøren har det overordnede administrative ansvaret, og enhetsleder barnehage har det delegerte ansvaret for at utviklingen av god kvalitet på de ulike fagområdene prioriteres. Ledermøter, fagarenaer er eksempler på møtepunkter der ulike temaer som omhandler barnehageområdet blir drøftet og satt på agendaen.

Styrer i den enkelte barnehage har ansvar for at det arbeides i tråd med sentrale lover, forskrifter, fastsatt internkontrollkrav, retningslinjer, samt lokale vedtak.

Risikovurdering

Risikovurdering skal ligge til grunn for barnehagemyndighetens valg av virkemiddel.

Barnehagemyndigheten må ha kunnskap om regelverket og barnehagene i kommunen når det skal vurderes risikoen for brudd på regelverket.

Risikovurdering er løpende vurdering av sannsynligheten for og konsekvensene av brudd på barnehageeiers plikter i barnehageloven med forskrifter, både på bakgrunn av informasjon om regelverksetterlevelse i den enkelte barnehage og samlet for alle barnehagene. (Vedlegg 1 og 2)

RefLex er et verktøy på reflex.udir.no som gir barnehagemyndigheten hjelp til å vurdere om egen praksis er i samsvar med barnehageloven med forskrifter. Dette kan gi grunnlag for å iverksette tiltak der det er mangler i etterlevelsen av regelverket. På bakgrunn av informasjon om regelverksetterlevelse, må barnehagemyndigheten vurdere behovet for veiledning og tilsyn. Dette innebærer at barnehagemyndigheten må kartlegge risiko for brudd på regelverket ved bruk av kilder som sier noe om regelverksetterlevelsen. Videre må barnehagemyndigheten vurdere hvilke virkemidler som er egnet til å påse regelverksetterlevelsen.

Risikovurderinger skal styre tema for tilsynet, tilsynsobjektet og når tilsynet gjennomføres.

Spørsmål som er relevante for barnehagemyndigheten i forbindelse med risikovurdering:

- Har vi oversikt over barnehageeiers plikter etter barnehageloven?
- Har vi tilstrekkelig kunnskap om hvordan alle barnehageeiere oppfyller sine plikter etter barnehageloven?
- Bruker vi denne kunnskapen til å gjøre risikovurderinger for å vurdere behov for veiledning og tilsyn?
- Gjennomfører vi veiledning og tilsyn i tråd med risikovurderingen?

I sannsynlighetsvurderingen er oppgaven å finne frem til hvor sannsynligheten for lovbrudd er størst, altså innenfor hvilke lov-temaer og hos hvilke tilsynsobjekter.

Konsekvensvurderingen skal gi grunnlag for et treffsikkert tilsyn ved at vi velger de temaene der lovbrudd har størst negative konsekvenser. Likevel er det ikke et uttrykk for at barnehagene kan unnlate å etterleve de reglene hvor konsekvensene av lovbrudd kan være

mindre alvorlig. Barnehagens plikt gjelder like sterkt for alle lovkravene, men tilsynet skal rettes mot de reglene hvor konsekvensen av lovbrudd er størst.

Ideen eller prinsippet om å la sårbarhet og risiko for negative konsekvenser være styrende for vår tilsynsaktivitet er videreført i plikten til å velge tema for tilsyn og tilsynsobjekt etter vurderingen av risiko.

Risiko defineres som regel som resultat av sannsynlighet for og konsekvens av at en bestemt uønsket situasjon skal forekomme (risiko = sannsynlighet x konsekvens).

Uønsket situasjon er at lovkrav ikke er oppfylt.

For å anslå risiko må en på den ene siden vurdere hvor sannsynlig det er at den uønskede situasjonen skal oppstå eller allerede har oppstått, og på den andre siden må en vurdere konsekvensen av dette mulige lovbrudd. Hvilke mulige følger har det at lovkravet ikke oppfylles? Hvem rammes?

Eksempel risikodiagram: Liv og helse, akseptert risiko – lav.

Konsekvens Sannsynlighet/frekvens	1: Ikke alvorlig	2: Mindre alvorlig	3: Alvorlig	4: Svært alvorlig	5: Dødsfall, og eller alvorlig skade. Katastrofalt
5: Svært sannsynlig					
4: Ganske sannsynlig					
3: Sannsynlig					
2: Lite sannsynlig					
1: Svært lite sannsynlig					

Toleranse for risiko	Resultat lav risiko	Resultat middels risiko	Resultat høy risiko
Liv og helse: Akseptert risiko: Lav	1-2	3-9	10-25

Grønn: Akseptabel/liten risiko. Gul: Middels risiko, tiltak må vurderes. Rød: Høy risiko, tiltak skal iverksettes.

Kilder til informasjon om risiko

Risikovurderinger for valg av tilsyns-tema og barnehage skal i størst mulig utstrekning baseres på eksisterende informasjon.

- Stortingsmeldinger
- Signaler fra politisk hold, media
- Rettslige dokumenter, lovforarbeid, veiledere
- Nasjonale satsninger, kampanjer
- Forskningsresultat
- Årsmelding
- Resultatregnskap
- Vedtekter

- Ulike planer og relevante dokumenter
- Brukerundersøkelser
- Meldinger fra foreldre/foresatte
- Klagesaker
- Logg etter foreldrehenvendelser (anonymiserte)
- Erfaringer fra tidligere tilsyn
- Informasjon og kontakt med foreldre og ansatte
- Møtepunkter, ledermøter, fagarena

Veiledning

Vefsn kommune skal gi veiledning og påse at alle barnehager, både kommunale og private drives i samsvar med gjeldende regelverk. Veiledning betyr at barnehagemyndigheten aktivt gir informasjon til barnehageeierne om eierpliktene i barnehageloven med forskrifter.

Veiledning er et av virkemidlene barnehagemyndigheten har for å bidra til økt regelverksetterlevelse i barnehagene. Veiledning kan være planlagt på bakgrunn av funn i risikovurderingen. Denne veiledningen kan gis i styremøter/fagarenaer eller på annen måte. Veiledning gis også i forkant av planlagte tilsyn barnehagemyndigheten har med barnehagene.

I henhold til samarbeidsavtale med Hemnes kommune, gir enhetsleder i Vefsn kommune gir også veiledning til de kommunale barnehagene om eierpliktene i barnehageloven. Dersom en kommunal styrer ikke finner veiledningen tilfredsstillende kan hen ta direkte kontakt med barnehagemyndighet i Hemnes kommune og be om uavhengig veiledning.

Godkjenning av ordinære barnehager

[Den som ønsker å søke om godkjenning har rett på veiledning](#)

Rettslig grunnlag: Barnehageloven §§ 10 og 14, jf. forvaltningsloven § 11

Barnehagemyndigheten skal gi nødvendig juridisk veiledning til den som vurderer å søke om godkjenning av ny barnehage eller endringer i eksisterende barnehage. Veiledningen skal sette søker i stand til å oppfylle nødvendige krav til søknaden og slik at søker kan hevde sine rettigheter i søknadsprosessen. Barnehagemyndigheten er gitt et særlig ansvar i loven for å veilede søkeren i godkjenningsprosessen. Barnehagemyndigheten må veilede søkeren slik at søkeren blir i stand til å gjøre søknaden sin komplett, dvs inneholder all informasjon barnehagemyndigheten trenger for å ta stilling til søknaden.

For å oppfylle plikten til å gi nødvendig veiledning, må barnehagemyndigheten ha oversikt over hvilken informasjon den trenger for å kunne ta stilling til søknaden og avklare hva slags veiledning søker har behov for.

Barnehagemyndigheten har en plikt til å gi søker objektive opplysninger om barnehagedekningen og eventuelle planer om utbygging av nye barnehageplasser.

Rett til godkjenning etter barnehageloven innebærer imidlertid ikke en automatisk rett til finansiering til private barnehager etter barnehageloven § 19.

Regler for godkjenning av barnehager omfatter

- Bestemmelsene i barnehageloven som gjelder godkjenning av barnehager.
- Bestemmelsene i barnehageloven som gjelder kommunalt tilskudd til private barnehager.
- Forvaltningsloven.
- Andre offentlige instansers myndighetsoppgaver i forbindelse med oppstart av nye barnehager.
- Muligheten til å søke Husbanken om barnehagelån.

Bestemmelser i barnehageloven som gjelder godkjenning av barnehager, omfatter både myndighetsoppgaver og eierplikter i barnehageloven med forskrifter som barnehagemyndigheten må kunne veilede om i godkjenningsprosessen. Allerede godkjente barnehager som gjør endringer av et visst omfang, må søke om ny godkjenning. Barnehagemyndigheten avgjør om dette er en endring som krever ny godkjenning. Hvis barnehagen er privat og endringen den ønsker å gjøre krever ny godkjenning, må barnehageeieren etter ny godkjenning søke om finansiering etter barnehagelovens § 19.

Andre offentlige instansers myndighetsoppgaver i forbindelse med oppstart av nye barnehager, eller godkjenningspliktige endringer i eksisterende barnehager finner vi i denne sammenhengen i:

- Plan- og bygningsloven § 21-10 jf. §§ 23-3 og 24-1. Ansvarlig myndighet er kommunen.

- Forskrift om miljørettet helsevern i barnehage og skole § 6. Ansvarlig myndighet er kommunen.
- Arbeidsmiljøloven § 18-9. Ansvarlig myndighet er Arbeidstilsynet.
- Regelverket om registrering eller godkjenning av ny næringsmiddelvirksomhet, jf. matloven. Ansvarlig myndighet er Mattilsynet.

Plikt til å behandle søknader

Rettslig grunnlag: Barnehageloven § 14 jf. forvaltningsloven § 11 a

Barnehagemyndigheten har en plikt til å behandle og avgjøre alle søknader om godkjenning som den mottar, ihht forvaltningslovens bestemmelser.

På samme måte skal søknader om godkjenning av endringer i en eksisterende barnehage behandles og avgjøres. Barnehagemyndigheten må avgjøre om endringene er av en slik art at ny godkjenning er nødvendig. Momenter som vurderes vil for eksempel være: endringer som påvirker det fysiske miljøet eller endringer som påvirker barnas hverdag. Dersom endringene krever at barnehagen må søke ny godkjenning fra andre myndigheter, skal barnehagen ha ny godkjenning også etter barnehageloven.

Barnehagemyndigheten skal behandle søknader fra private og kommunale barnehageeiere og må sørge for å oppfylle regler om habilitet og likebehandling. Vefsn kommune har samarbeidsavtale med Hemnes kommune, som behandler alle søknader om godkjenning av kommunale barnehager.

Barnehagemyndigheten må ivareta den frie etableringsretten. Dette innebærer at alle som ønsker å søke om godkjenning av barnehage, og som oppfyller kravene i barnehageloven, har rett til godkjenning.

Barnehagemyndigheten må hente nødvendig informasjon

Rettslig grunnlag: Barnehageloven §§ 10 og 14 jf. forvaltningsloven § 17

Barnehagemyndigheten må skaffe seg nødvendig informasjon om hvordan søkeren har tenkt å drive barnehagen, for å vurdere om barnehagen vil oppfylle barnehageloven §§ 1, 1a, og 2 når den kommer i drift.

Nødvendig informasjon vil si:

- Bemanningsplan.
- En angivelse av hvilke rom og uteområder som er tenkt avsatt til barnas aktiviteter. Dette gjelder for eksempel lekerom, grupperom og sove- hvilerom, samt garderober og/eller kjøkken dersom de egner seg og reelt sett vil kunne brukes til barnas aktiviteter.
- Beskrivelse av lokaler og uteområdet, herunder beskrivelse av inventar. Dette omfatter både leke og oppholdsareal for barn, og øvrig areal som personalrom, kontorer, stellerom og toaletter.

- Utkast til vedtekter hvis søkeren har utarbeidet dem, herunder fastsatt leke- og oppholdsareal per barn.

I mange tilfeller kan det være nødvendig å dra på befaring i barnehagen når den er ferdig innredet og klar til bruk, for å få nok informasjon. Om barnehagen er egnet etter barnehageloven §§ 1, 1a og 2 betyr at barnehagemyndigheten må gjøre en konkret og helhetlig vurdering av om barnehagen er egnet til å oppfylle bestemmelsene i barnehageloven §§ 1, 1a og 2 og forskrift om rammeplan. Dette innebærer at barnehagemyndigheten må vurdere barnas mulighet for lek, hvile, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter. Videre skal det vurderes om barnehagen tar hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn, herunder samiske barns språk og kultur. Dette er ikke en uttømmende liste.

[Barnehagemyndigheten må kjenne til andre myndigheters uttalelser og vilkår.](#)

Rettslig grunnlag: Barnehageloven § 14 jf. forvaltningsloven § 17.

Barnehagemyndigheten må gjøre seg kjent med andre myndigheters uttalelser og eventuelle vilkår for å avgjøre om de får betydning for vurderingen av om barnehagemyndigheten kan godkjenne barnehagen etter barnehageloven.

Andre myndigheters uttalelser og eventuelle vilkår fremgår av:

- Ferdigattest, eventuelt midlertidig brukstillatelse, etter plan- og bygningsloven fra kommunen.
- Godkjenning etter forskrift om miljørettet helsevern fra kommunen.
- Samtykke fra Arbeidstilsynet.
- Registrering eller godkjenning fra Mattilsynet etter regelverket om registrering eller godkjenning av ny næringsmiddelvirksomhet, jf. matloven.

[Barnehagemyndigheten må innhente politiattest](#)

Rettslig grunnlag: Barnehageloven §§ 14 jf. 30, jf. forskrift om politiattest § 6.

Barnehagemyndigheten må innhente politiattest for søkeren, eieren av barnehagens lokaler og deres familiemedlemmer, dersom de vil ha mulighet til å være i direkte kontakt med barnehagebarna. Attesten skal foreligge før godkjenning gis.

Det må fremgå av barnehagemyndighetens saksdokumenter at politiattest er levert.

[Barnehagemyndigheten må vurdere om barnehagen er egnet](#)

Rettslig grunnlag: Barnehageloven §§ 10 og 14 jf. 1, 1a og 2

Når barnehagemyndigheten vurderer om den skal godkjenne en ny barnehage eller endringer i en barnehage, må den vurdere om barnehagen vil oppfylle barnehagelovens §§ 1, 1a og 2 når den kommer i drift.

For å vurdere om barnehagen vil oppfylle §§ 1, 1a, og 2 når den kommer i drift, må barnehagen bruke informasjonen den har innhentet om hvordan søkeren har tenkt å drive barnehagen.

For godkjenning av kommunale barnehager, må barnehagemyndighet i Hemnes kommune kjenne godt til/gjøre seg godt kjent med barnehagen, og vurdere om barnehagen er egnet.

Barnehagemyndigheten må vurdere om:

- den fysiske utformingen av lokalene, inventaret og uteområdene vil være egnet til at kravene i §§ 1, 1a og 2 kan oppfylles når barnehagen åpner. Barnehagemyndigheten bør i tillegg beskrive i vedtaket hvilke rom og uteområder som er avsatt til barnas aktiviteter. Ofte vil forvaltningslovens krav til begrunnelse av vedtak gjøre det nødvendig at barnehagemyndigheten beskriver dette i vedtaket.
- søkerens fastsatte leke- og oppholdsareal per barn vil være egnet til at kravene i §§ 1, 1a og 2 kan oppfylles når barnehagen åpner.
- bemanningsplanen vil gi tilstrekkelig bemanning til å drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet.
- bemanningsplanen vil gi en forsvarlig pedagogisk og administrativ ledelse.
- bemanningsplanen vil være forsvarlig når det gjelder barnehagens åpningstid og barnas alder.

Barnehagemyndigheten må skrive ned sin vurdering for å sikre likebehandling og forsvarlig saksbehandling. I tillegg har søkeren rett til å kreve en skriftlig begrunnelse for vedtaket om godkjenning.

Om barnehagen faktisk oppfylder §§ 1, 1a og 2, vil barnehagemyndigheten først kunne vurdere gjennom tilsyn når barnehagen er i drift.

Barnehagemyndigheten må ta hensyn til uttalelser og vilkår fra andre myndigheter
Rettslig grunnlag: Barnehageloven § 14 jf. 1, 1a og 2

Når barnehagemyndigheten vurderer om den skal godkjenne en ny barnehage eller endringer i en barnehage, må den vurdere om uttalelser fra andre myndigheter får betydning for vurderingen av om barnehagemyndigheten skal godkjenne barnehagen etter barnehageloven.

Barnehagemyndigheten må ta hensyn til uttalelser og eventuelle vilkår satt av andre myndigheter i sin vurdering av om den skal godkjenne barnehagen. Barnehagemyndigheten må vurdere om uttalelser og eventuelle vilkår påvirker vurderingen av om barnehagen er egnet etter §§ 1, 1a og 2.

Etter at barnehagemyndigheten har gjort seg kjent med uttalelser fra andre myndigheter, er det tre muligheter:

1. Ingen av uttalelsene får betydning for hvordan barnehagemyndigheten vurderer søknaden om godkjenning. Dette er tilfellet dersom ingen andre myndigheter har

innsigelser til hvordan barnehagen skal se ut og drives, eller at en innsigelse ikke får betydning for hvordan barnehagemyndigheten vurderer søknaden.

2. Uttalelser fra en annen myndighet innebærer at barnehagen ikke kan godkjennes uansett.
3. Uttalelser fra en annen myndighet får betydning for hvordan barnehagemyndigheten vurderer søknaden. Hvis en myndighet har lagt en begrensning til grunn i sin avgjørelse, må barnehagemyndighet legge samme begrensning til grunn i sin avgjørelse. I tillegg kan en uttalelse fra en annen myndighet føre til at barnehagemyndigheten må sette vilkår for godkjenningen.

I noen tilfeller kan godkjenning gis med forbehold om at enkelte forhold rettes opp, før barnehage åpner eller i løpet av en bestemt periode. Dersom det er forhold påpekt av andre myndigheter som får betydning for barnas sikkerhet eller andre elementære forhold, kan ikke barnehagemyndigheten gi sin godkjenning før barnehagen har rettet opp i de aktuelle forholdene.

Det er kun lov å sette vilkår om antall barn, barnas alder eller oppholdstid

Rettslig grunnlag: Barnehageloven § 14, andre ledd.

Når barnehagemyndigheten godkjenner en ny barnehage eller endringer i en barnehage, kan den ikke sette andre vilkår for godkjenningen enn vilkår om antall barn, barnas alder og oppholdstid.

Vilkår om antall barn betyr at barnehagemyndigheten, på bakgrunn av sin egnethetsvurdering av barnehagen, kan sette en begrensning i antall barn selv om det totale leke- og oppholdsarealet kan gi plass til flere barn.

Vilkår om barnas alder betyr at barnehagemyndigheten, på bakgrunn av sin egnethetsvurdering av barnehagen, kan bestemme at barna for eksempel skal være over en viss alder.

Søkeren bestemmer selv åpningstiden for barnehagen. Barnehagemyndigheten kan, på bakgrunn av sin egnethetsvurdering av barnehagen, sette vilkår om oppholdstid for barna.

Barnehagemyndigheten kan kun sette vilkår hvis barnehagen ikke er egnet til å oppfylle barnehageloven §§ 1, 1a og 2, og et vilkår om antall barn, barnas alder eller barnas oppholdstid vil føre til at barnehagen likevel vil bli egnet til å oppfylle §§ 1, 1a og 2.

I tilfeller der barnehagemyndigheten vurderer at barnehagen ikke vil være egnet til å oppfylle barnehageloven §§ 1, 1a og 2 og det heller ikke er mulig å gjøre barnehagen egnet til å oppfylle kravene ved å sette vilkår, må barnehagemyndigheten avslå søknaden.

[Barnehagemyndigheten kan kun sette vilkår som er rimelige og relevante](#)

Rettslig grunnlag: Barnehagelovens § 14 andre ledd jf. ulovfestet forvaltningsrett

Dersom barnehagemyndigheten setter vilkår om antall barn, barnas alder eller oppholdstid må vilkårene være rimelige og relevante. Vilrårene kan ikke være usaklige, utenforliggende eller åpenbart sterkt urimelige.

[Barnehagemyndigheten må avslå søknad om godkjenning dersom krav om politiattest ikke er oppfylt.](#)

Rettslig grunnlag: Barnehageloven §§ 14 jf. 30 jf. forskrift om politiattest

Barnehagemyndigheten kan ikke innvilge søknad om godkjenning dersom kravene som gjelder politiattest ikke er oppfylt. I tillegg har barnehagemyndigheten en plikt til å vurdere om den skal avslå søknaden i andre tilfeller. I tilfeller hvor det er en anmerkning på politiattesten som ikke automatisk fører til avslag, skal barnehagemyndigheten vurdere om anmerkningen likevel skal føre til avslag eller ikke. Barnehagemyndigheten må ta stilling til om det vil være uforsvarlig å godkjenne barnehagen som følge av anmerkningen på politiattesten. Den må gjøre en konkret vurdering i det enkelte tilfellet. Barnehagemyndighetens vurdering vil være en sentral del av begrunnelsen for vedtaket om godkjenning.

[Vedtaket om godkjenning må være skriftlig](#)

Rettslig grunnlag: Barnehageloven § 14 jf. forvaltningsloven § 23

Barnehagemyndigheten må skrive ned sin avgjørelse på søknad om godkjenning i et enkeltvedtak. Enkeltvedtak er en avgjørelse som fastsetter søkerens rettigheter eller plikter, og må følge reglene i forvaltningsloven.

[Vedtaket må inneholde informasjon om retten til å se sakens dokumenter](#)

Rettslig grunnlag: Barnehageloven § 14 jf. forvaltningsloven § 27 tredje ledd

[Begrunnelsen for vedtaket må inneholde reglene, faktiske forhold og hovedhensynene i saken](#)

Rettslig grunnlag: Barnehageloven § 14 jf. forvaltningsloven §§ 24 og 25

Barnehagemyndigheten skal i begrunnelsen vise til de reglene vedtaket bygger på. I tillegg må barnehagemyndigheten beskrive de opplysningene den har fått i saken som har vært relevante for avgjørelsen, og de hovedhensynene barnehagemyndigheten har lagt vekt på når den har avgjort saken.

Begrunnelsen må alltid inneholde:

- Barnehagemyndighetens vurdering av barnehagens egnethet etter barnehageloven §§ 1, 1a og 2.
- Hvilke forhold ved politiattesten som fører til avslag dersom barnehagemyndigheten avslår søknaden.
- Eventuelle vilkår etter barnehageloven § 10 andre ledd og hvorfor de er satt.
- En beskrivelse av at andre myndigheters uttalelser og eventuelle vilkår er klarlagt.

Vedtaket må inneholde informasjon om klagerett

Rettslig grunnlag: Barnehageloven § 14 jf. forvaltningsloven § 27 tredje ledd

Klageadgang og klagefrist må fremgå av vedtaket slik at søkeren kan ivareta sin klagerett. Klagefristen er minimum tre uker. Vedtaket skal inneholde informasjon om fremgangsmåte ved klage. Det må fremgå at Statsforvalteren er klageinstans. Klagen skal først sendes barnehagemyndigheten for forberedelse og vurdering. Barnehagemyndigheten kan oppheve eller endre vedtaket til gunst for søkeren.

Barnehagemyndigheten må godkjenne alle barnehager som oppfyller kravene

Rettslig grunnlag: Barnehageloven § 14 og ulovfestet forvaltningsrett.

Den frie etableringsretten gjør at barnehagemyndigheten ikke kan velge om den innvilger en søknad om godkjenning der barnehagen oppfyller kravene i loven.

Godkjenning av familiebarnehager

Barnehagemyndigheten må gi nødvendig veiledning om regler for godkjenning av familiebarnehager til den som ønsker å søke om godkjenning

Rettslig grunnlag: Barnehageloven §§ 10 og 15, jf. forvaltningsloven § 11

Barnehagemyndigheten skal gi nødvendig juridisk veiledning til den som vurderer å søke om godkjenning av ny familiebarnehage eller endringer i eksisterende familiebarnehage. Veiledningen skal sette søker i stand til å oppfylle nødvendige krav til søknaden og slik at søker kan hevde sine rettigheter i søknadsprosessen. Barnehagemyndigheten er gitt et særlig ansvar i loven for å veilede søkeren i godkjenningsprosessen. Barnehagemyndigheten må veilede søkeren slik at søkeren blir i stand til å gjøre søknaden sin komplett, dvs inneholder all informasjon barnehagemyndigheten trenger for å ta stilling til søknaden.

For å oppfylle plikten til å gi nødvendig veiledning, må barnehagemyndigheten ha oversikt over hvilken informasjon den trenger for å kunne ta stilling til søknaden og avklare hva slags veiledning søker har behov for.

Barnehagemyndigheten har en plikt til å gi søker objektive opplysninger om barnehagedekningen og eventuelle planer om utbygging av nye barnehageplasser.

Rett til godkjenning etter barnehageloven innebærer imidlertid ikke en automatisk rett til finansiering til private barnehager etter barnehageloven § 19.

Regler for godkjenning av familiebarnehager omfatter:

- Bestemmelsene i barnehageloven som gjelder godkjenning av familiebarnehager.
- Den frie etableringsretten.
- Bestemmelsene i barnehageloven som gjelder kommunalt tilskudd til private familiebarnehager.
- Forvaltningsloven.
- Andre offentlige instansers myndighetsoppgaver i forbindelse med oppstart av nye familiebarnehager.
- Muligheten til å søke Husbanken om barnehagelån.

Bestemmelser i barnehageloven som gjelder godkjenning av familiebarnehager, omfatter både myndighetsoppgaver og eierplikter i barnehageloven, med forskrifter som barnehagemyndigheten må kunne veilede om i godkjenningsprosessen. Allerede godkjente familiebarnehager som gjør endringer av et visst omfang, må søke om ny godkjenning. Barnehagemyndigheten avgjør om dette er en endring som krever ny godkjenning.

Hvis barnehagen er privat og endringen den ønsker å gjøre krever ny godkjenning, må barnehageeieren etter ny godkjenning søke om finansiering etter barnehagelovens § 19 på nytt.

Andre offentlige instansers myndighetsoppgaver i forbindelse med oppstart av nye familiebarnehager, eller godkjenningspliktige endringer i eksisterende familiebarnehager finner vi i denne sammenhengen i:

- Plan- og bygningsloven § 21-10 jf. §§ 23-3 og 24-1. Ansvarlig myndighet er kommunen.
- Forskrift om miljørettet helsevern i barnehage og skole § 6. Ansvarlig myndighet er kommunen.
- Arbeidsmiljøloven § 18-9. Ansvarlig myndighet er Arbeidstilsynet.
- Regelverket om registrering eller godkjenning av ny næringsmiddelvirksomhet, jf. matloven. Ansvarlig myndighet er Mattilsynet.

Plikt til å behandle søknader

Rettslig grunnlag: Barnehageloven § 15 jf. forvaltningsloven § 11 a

Barnehagemyndigheten har en plikt til å behandle og avgjøre alle søknader om godkjenning som den mottar, ihht forvaltningslovens bestemmelser.

På samme måte skal søknader om godkjenning av endringer i en eksisterende familiebarnehage behandles og avgjøres. Barnehagemyndigheten må avgjøre om endringene er av en slik art at ny godkjenning er nødvendig. Momenter som vurderes vil for eksempel være: endringer som påvirker det fysiske miljøet eller endringer som påvirker barnas

hverdag. Dersom endringene krever at familiebarnehagen må søke ny godkjenning fra andre myndigheter, skal familiebarnehagen ha ny godkjenning også etter barnehageloven.

Barnehagemyndigheten skal behandle søknader fra private og kommunale barnehageeiere og må sørge for å oppfylle regler om habilitet og likebehandling.

Barnehagemyndigheten må ivareta den frie etableringsretten. Dette innebærer at alle som ønsker å søke om godkjenning av familiebarnehage, og som oppfyller kravene i barnehageloven, har rett til godkjenning.

Barnehagemyndigheten må hente nødvendig informasjon for å kunne godkjenne organiseringen som utgjør familiebarnehagen, og for å vurdere om hjemmene er bebodde og egnede

Rettslig grunnlag: Barnehageloven § 15 jf. forskrift om familiebarnehager § 1 og forvaltningsloven § 17

Barnehagemyndigheten må skaffe seg nødvendig informasjon om hvordan søkeren har tenkt å drive familiebarnehagen, for å vurdere om familiebarnehagen vil oppfylle barnehageloven §§ 1, 1a, og 2 når den kommer i drift.

Nødvendig informasjon vil si:

- Beskrivelse av organiseringen og sammenslutningen/ordningen som utgjør familiebarnehagen.
- Bemanningsplan for det enkelte hjemmet.
- En angivelse av hvilke rom og uteområder som er tenkt avsatt til barnas aktiviteter. Dette gjelder for eksempel lekerom, grupperom og sove- hvilerom, samt garderobe og/eller kjøkken dersom de egner seg og reelt sett vil kunne brukes til barnas aktiviteter.
- Beskrivelse av lokaler og uteområdet, herunder beskrivelse av inventar. Dette omfatter både leke og oppholdsareal for barn, og øvrig areal som personalrom, kontorer, stellerom og toaletter.
- Utkast til vedtekter hvis søkeren har utarbeidet dem, herunder fastsatt leke- og oppholdsareal per barn.

Barnehagemyndigheten vil som regel måtte dra på befaring i familiebarnehagen for å få god nok informasjon om hjemmets hjemlige preg og om det er egnet for familiebarnehagedrift. I et hjem vil det kunne være forhold som barnehagemyndigheten ikke kan fange opp uten å dra på befaring.

Sammenslutningen/ordningen som utgjør familiebarnehagen betyr de hjemmene som sammen ønsker å få utgjøre en familiebarnehage, eller den vanlige barnehagen og det hjemmet/de hjemmene som sammen ønsker å få utgjøre en familiebarnehage.

Barnehagemyndigheten skal godkjenne den organiseringen som samlet sett utgjør familiebarnehagen.

Å vurdere om det enkelte hjemmet er bebodd, er en skjønnsmessig vurdering.

Barnehagemyndigheten må skaffe seg informasjon om rommene som er til disposisjon, for å kunne avgjøre om hjemmet kan anses å være bebodd. Avgjørelsen av om et lokale kan anses å være bebodd, vil i enkelte tilfeller være en vanskelig vurdering.

Om hjemmene og baselokalet er egnet for familiebarnehagedrift, betyr at barnehagemyndigheten må gjøre en konkret og helhetlig vurdering av om familiebarnehagen er egnet til å oppfylle bestemmelsene i barnehageloven §§ 1, 1a og 2 og forskrift om rammeplan. Barnehagemyndigheten må i egnethetsvurderingen ta hensyn til at virksomheten foregår i private hjem. Ut fra dette skal det vurderes barnas mulighet for lek, hvile, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter. Videre skal det vurderes om familiebarnehagen tar hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn, herunder samiske barns språk og kultur. Dette er ikke en uttømmende liste.

[Barnehagemyndigheten må kjenne til andre myndigheters uttalelser og vilkår](#)

Rettslig grunnlag: Barnehageloven §§ 15 jf. forvaltningsloven § 17.

Barnehagemyndigheten må gjøre seg kjent med andre myndigheters uttalelser og eventuelle vilkår for å avgjøre om de får betydning for vurderingen av om barnehagemyndigheten kan godkjenne familiebarnehagen etter barnehageloven.

Andre myndigheters uttalelser og eventuelle vilkår fremgår av:

- Avgjørelse om bruksendring eller dispensasjon etter plan- og bygningsloven fra kommunen.
- Godkjenning etter forskrift om miljørettet helsevern fra kommunen.
- Samtykke fra Arbeidstilsynet.
- Registrering eller godkjenning fra Mattilsynet etter regelverket om registrering eller godkjenning av ny næringsmiddelvirksomhet, jf. Lov om matproduksjon og mattrygghet (matloven).

[Barnehagemyndigheten må innhente politiattest](#)

Rettslig grunnlag: Barnehageloven §§ 15 jf. 30, jf. forskrift om politiattest § 6

Barnehagemyndigheten må innhente politiattest for søkeren, eieren av familiebarnehagens lokaler og deres familiemedlemmer, dersom de vil ha mulighet til å være i direkte kontakt med barnehagebarna. Attesten skal foreligge før godkjenning gis.

Det må fremgå av barnehagemyndighetens saksdokumenter at politiattest er levert.

Barnehagemyndigheten må godkjenne den sammenslutningen/ordningen som samlet sett utgjør familiebarnehagen

Rettslig grunnlag: Barnehageloven § 15, jf. forskrift om familiebarnehager § 2

Sammenslutningen/ordningen som samlet sett utgjør familiebarnehagen betyr de hjemmene som sammen ønsker å utgjøre en familiebarnehage, eller den vanlige barnehagen og det hjemmet/de hjemmene som sammen ønsker å utgjøre en familiebarnehage. Barnehagemyndigheten skal godkjenne den organiseringen som samlet sett utgjør familiebarnehagen.

Barnehagemyndigheten må godkjenne hvert enkelt hjem og eventuelt baselokale som inngår i familiebarnehagen

Rettslig grunnlag: Barnehageloven § 15, jf. forskrift om familiebarnehager § 3

Hvert enkelt hjem betyr de hjemmene som hver for seg skal inngå i familiebarnehagen. Godkjenning av hvert enkelt hjem og eventuelt baselokale som inngår i familiebarnehagen, kommer i tillegg til den godkjenningen barnehagemyndigheten må gjøre av den sammenslutningen/ordningen som samlet sett utgjør familiebarnehagen.

Barnehagemyndigheten kan kun i særlige tilfeller godkjenne enkeltstående hjem som én familiebarnehage

Rettslig grunnlag: Barnehageloven § 15, jf. forskrift om familiebarnehager § 2

Hovedregelen er at en familiebarnehage skal bestå av mer en ett enkeltstående hjem, og barnehagemyndigheten kan kun godkjenne et enkeltstående hjem som en familiebarnehage i særlige tilfeller. Særlige tilfeller betyr at det må særlige grunner til for at barnehagemyndigheten skal kunne godkjenne et enkeltstående hjem som en familiebarnehage, for eksempel at det geografisk ikke er mulig å koble hjemmet til et annet hjem, eller en vanlig barnehage. Dette er en unntaksregel fra hovedregelen om at familiebarnehager skal bestå av minst to hjem, eller minst ett hjem og en vanlig barnehage.

Barnehagemyndigheten kan kun i særlige tilfeller godkjenne ubebodde lokaler som ett hjem i en familiebarnehage

Rettslig grunnlag: Barnehageloven § 15, jf. forskrift om familiebarnehager § 3

Hovedregelen er at en familiebarnehagedrift skal foregå i bebodde hjem, og barnehagemyndigheten kan kun i særlige tilfeller godkjenne ubebodde hjem som en del av en familiebarnehage. Særlige tilfeller betyr at barnehagemyndigheten kun kan bruke bestemmelsen som en unntaksregel, og ikke som en hovedregel. Det må derfor særlige grunner til for at barnehagemyndigheten skal kunne godkjenne ubebodde lokaler som et hjem i en familiebarnehage. At barnehagemyndigheten kun kan godkjenne ubebodde lokaler som ett hjem, betyr at den ikke kan godkjenne et ubebodd lokale som to eller flere hjem.

Barnehagemyndigheten må vurdere om ubebodde lokaler har hjemlige kvaliteter

Rettslig grunnlag: Barnehageloven § 15, jf. forskrift om familiebarnehager § 3

Hovedregelen er at familiebarnehagedrift skal foregå i bebodde hjem, og dersom barnehagemyndigheten godkjenner et ubebodd lokale må den vurdere lokalets hjemlige kvaliteter. Hjemlige kvaliteter betyr at det ubebodde lokalet fremstår som bebodd og med et hjemlig preg, fremfor som et ubebodd og tomt lokale.

Barnehagemyndigheten kan kun godkjenne enkle grupper i ubebodde lokaler

Rettslig grunnlag: Barnehageloven § 15, jf. forskrift om familiebarnehager § 3

Når barnehagemyndigheten godkjenner ubebodde lokaler som en del av en familiebarnehage kan den kun godkjenne lokalene for enkle grupper av barn. Enkle grupper betyr grupper med fem barn over tre år som er tilstede samtidig. Er flertallet av barna under tre år, må antallet reduseres i hver gruppe. En enkel gruppe kan maksimalt ha fire barn under tre år.

Barnehagemyndigheten kan kun godkjenne enkle grupper i ubebodde lokaler. Det betyr at den ikke kan godkjenne doble grupper i ubebodde lokaler. En dobbel gruppe er ti barn over tre år som er tilstede samtidig. Er flertallet av barna under tre år, må antallet reduseres på samme måte som for enkle grupper. Det vil si at en dobbel gruppe barn maksimalt kan ha åtte barn under tre år.

Barnehagemyndigheten må vurdere om hjemmene og baselokalene er egnet for familiebarnehagedrift etter barnehageloven §§ 1, 1a og 2

Rettslig grunnlag: Barnehageloven §§ 15 jf. forskrift om familiebarnehager § 3 jf. barnehageloven §§ 1, 1a og 2

Når barnehagemyndigheten vurderer om den skal godkjenne en familiebarnehage eller endringer i en familiebarnehage, må den vurdere om de enkelte hjemmene og eventuelt baselokalet er egnet for familiebarnehagedrift.

Om hjemmene og baselokalene er egnet for familiebarnehagedrift etter barnehageloven §§ 1, 1a, og 2 betyr at barnehagemyndigheten må gjøre en konkret og helhetlig vurdering av om familiebarnehagen er egnet til å oppfylle bestemmelsene i barnehageloven §§ 1, 1a og 2 og forskrift om rammeplan.

Barnehagemyndigheten må i egnethetsvurderingen ta hensyn til at virksomheten foregår i private hjem. Barnehagemyndigheten må ut fra denne forutsetningen blant annet vurdere barnas mulighet for lek, hvile, livsutfoldelse og meningsfulle opplevelser og aktiviteter. Videre må barnehagemyndigheten vurdere om familiebarnehagen tar hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn, herunder samiske barns språk og kultur. Dette er ikke en uttømmende liste.

For å vurdere om familiebarnehagen vil oppfylle §§ 1, 1a og 2 når den kommer i drift, må barnehagemyndigheten bruke informasjonen den har innhentet om hvordan søkeren har tenkt å drive familiebarnehagen.

Barnehagemyndigheten må vurdere om:

- den fysiske utformingen av lokalene, inventaret og uteområdene vil være egnet til at kravene i §§ 1, 1a og 2 kan oppfylles når barnehagen åpner. Barnehagemyndigheten bør i tillegg beskrive i vedtaket hvilke rom og uteområder som er avsatt til barnas aktiviteter. Ofte vil forvaltningslovens krav til begrunnelse av vedtak gjøre det nødvendig at barnehagemyndigheten beskriver dette i vedtaket.
- bemanningen vil være tilstrekkelig til å drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet.
- bemanningen vil gi en forsvarlig pedagogisk og administrativ ledelse.
- bemanningsplanen vil være forsvarlig når det gjelder familiebarnehagens åpningstid og barnas alder.

Barnehagemyndigheten må vurdere om lokalene er bebodd, hjemlig preg og nærhet til den delen som er bebodd.

Barnehagemyndigheten må skrive ned sin vurdering for å sikre likebehandling og forsvarlig saksbehandling. I tillegg har søkeren rett til å kreve en skriftlig begrunnelse for vedtaket om godkjenning.

Om familiebarnehagen faktisk oppfylder §§ 1, 1a og 2, vil barnehagemyndigheten først kunne vurdere gjennom tilsyn når den er i drift.

Barnehagemyndigheten må ta hensyn til uttalelser og vilkår fra andre myndigheter
Rettslig grunnlag: Barnehageloven § 15 jf. 1, 1a og 2

Når barnehagemyndigheten vurderer om den skal godkjenne en ny familiebarnehage eller endringer i en familiebarnehage, må den vurdere om uttalelser fra andre myndigheter får betydning for vurderingen av om barnehagemyndigheten skal godkjenne familiebarnehagen etter barnehageloven.

Barnehagemyndigheten må ta hensyn til uttalelser og eventuelle vilkår satt av andre myndigheter i sin vurdering av om den skal godkjenne familiebarnehagen.

Barnehagemyndigheten må vurdere om uttalelser og eventuelle vilkår påvirker vurderingen av om den er egnet for familiebarnehagedrift.

Etter at barnehagemyndigheten har gjort seg kjent med uttalelser fra andre myndigheter, er det tre muligheter:

1. Ingen av uttalelsene får betydning for hvordan barnehagemyndigheten vurderer søknaden om godkjenning. Dette er tilfellet dersom ingen andre myndigheter har innsigelser til hvordan familiebarnehagen skal se ut og drives, eller at en innsigelse ikke får betydning for hvordan barnehagemyndigheten vurderer søknaden.

2. Uttalelser fra en annen myndighet innebærer at familiebarnehagen ikke kan godkjennes uansett.
3. Uttalelser fra en annen myndighet får betydning for hvordan barnehagemyndigheten vurderer søknaden. Hvis en myndighet har lagt en begrensning til grunn i sin avgjørelse, må barnehagemyndighet legge samme begrensning til grunn i sin avgjørelse. I tillegg kan en uttalelse fra en annen myndighet føre til at barnehagemyndigheten må sette vilkår for godkjenningen.

I noen tilfeller kan godkjenning gis med forbehold om at enkelte forhold rettes opp, før familiebarnehagen åpner eller i løpet av en bestemt periode. Dersom det er forhold påpekt av andre myndigheter som får betydning for barnas sikkerhet eller andre elementære forhold, kan ikke barnehagemyndigheten gi sin godkjenning før familiebarnehagen har rettet opp i de aktuelle forholdene.

Barnehagemyndigheten må ved godkjenning sørge for at det ikke er flere barn tilstede samtidig i barnehagen enn forskrift om familiebarnehager § 4 tillater

Rettslig grunnlag: Barnehageloven § 15 jf. forskrift om familiebarnehager § 4

Barnehagemyndigheten kan kun godkjenne at et hjem skal ha dobbel gruppe hvis hjemmet er egnet for det

Rettslig grunnlag: Barnehagelovens § 15 jf. forskrift om familiebarnehager § 4 Dersom barnehagemyndigheten setter vilkår om antall barn, barnas alder eller oppholdstid må vilkårene være rimelige og relevante. Vilårene kan ikke være usaklige, utenforliggende eller åpenbart sterkt urimelige.

Barnehagemyndigheten kan ikke sette andre vilkår enn vilkår om antall barn, barnas alder og oppholdstid

Rettslig grunnlag: Barnehageloven §§ 15, jf. 10 andre ledd

Vilkår om antall barn betyr at barnehagemyndigheten, på bakgrunn av sin egnethetsvurdering av familiebarnehagen, kan sette en begrensning i antall barn. Vilkår om barnas alder betyr at barnehagemyndigheten, på bakgrunn av sin egnethetsvurdering av familiebarnehagen, kan bestemme at barna for eksempel skal være over en viss alder. Søkeren bestemmer selv over åpningstiden for familiebarnehagen. Barnehagemyndigheten kan, på bakgrunn av sin egnethetsvurdering av familiebarnehagen, sette vilkår om oppholdstid for barna.

Barnehagemyndigheten kan kun sette vilkår som er rimelige og relevante

Rettslig grunnlag: Barnehageloven §§ 15, jf. 14 andre ledd jf. ulovfestet forvaltningsrett

Dersom barnehagemyndigheten setter vilkår om antall barn, barnas alder eller oppholdstid må vilkårene være rimelige og relevante. Vilkårene kan ikke være usaklige, utenforliggende eller åpenbart sterkt urimelige.

Barnehagemyndigheten må avslå søknad om godkjenning dersom krav til politiattest ikke er oppfylt

Rettslig grunnlag: Barnehageloven §§ 15 jf. 30 jf. forskrift om politiattest § 6

Barnehagemyndigheten kan ikke innvilge søknad om godkjenning dersom kravene som gjelder politiattest ikke er oppfylt. I tillegg har barnehagemyndigheten en plikt til å vurdere om den skal avslå søknaden i andre tilfeller. I tilfeller hvor det er en anmerkning på politiattesten som ikke automatisk fører til avslag, skal barnehagemyndigheten vurdere om anmerkningen likevel skal føre til avslag eller ikke. Barnehagemyndigheten må ta stilling til om det vil være uforsvarlig å godkjenne familiebarnehagen som følge av anmerkningen på politiattesten. Den må gjøre en konkret vurdering i det enkelte tilfellet.

Barnehagemyndighetens vurdering vil være en sentral del av begrunnelsen for vedtaket om godkjenning.

Vedtaket om godkjenning må alltid være skriftlig

Rettslig grunnlag: Barnehageloven § 15 jf. forvaltningsloven § 23

Barnehagemyndigheten må skrive ned sin avgjørelse på søknad om godkjenning i et enkeltvedtak. Enkeltvedtak er en avgjørelse som fastsetter søkerens rettigheter eller plikter, og må følge reglene i forvaltningsloven.

Vedtaket må inneholde informasjon om retten til å se sakens dokumenter

Rettslig grunnlag: Barnehageloven § 15 jf. forvaltningsloven § 27 tredje ledd

Begrunnelsen for vedtaket må inneholde reglene, faktiske forhold og hovedhensynene i saken

Rettslig grunnlag: Barnehageloven § 15 jf. forvaltningsloven §§ 24 og 25

Barnehagemyndigheten skal i begrunnelsen vise til de reglene vedtaket bygger på. I tillegg må barnehagemyndigheten beskrive de opplysningene den har fått i saken som har vært relevante for avgjørelsen, og de hovedhensynene barnehagemyndigheten har lagt vekt på når den har avgjort saken. Begrunnelsen må alltid inneholde:

- Hvilke hjem og eventuelt baselokale som er godkjent som familiebarnehage.

- Barnehagemyndighetens vurdering av de enkelte hjemmene og eventuelt baselokalets egnethet.
- Hvilke forhold ved politiattesten som fører til avslag dersom barnehagemyndigheten avslår søknaden.
- Eventuelle vilkår etter barnehageloven om antall barn, barnas alder og oppholdstid og hvorfor de er satt.
- Hvorfor hjemmet er egnet for å ha dobbel gruppe, dersom noen av hjemmene er godkjent for dobbel gruppe.
- En beskrivelse av at andre myndigheters uttalelser og eventuelle vilkår er klarlagt.

Vedtaket må inneholde informasjon om klagerett

Rettslig grunnlag: Barnehageloven § 15 jf. forvaltningsloven § 27 tredje ledd

Klageadgang og klagefrist må fremgå av vedtaket slik at søkeren kan ivareta sin klagerett. Klagefristen er minimum tre uker. Vedtaket skal inneholde informasjon om fremgangsmåte ved klage. Det må fremgå at Statsforvalteren er klageinstans. Klagen skal først sendes barnehagemyndigheten for forberedelse og vurdering. Barnehagemyndigheten kan oppheve eller endre vedtaket til gunst for søkeren.

Barnehagemyndigheten må godkjenne alle familiebarnehager som oppfyller kravene

Rettslig grunnlag: Barnehageloven § 15 og ulovfestet forvaltningsrett

Den frie etableringsretten gjør at barnehagemyndigheten ikke kan velge om den innvilger en søknad om godkjenning der barnehagen oppfyller kravene i loven

VEDLEGG 1: Risikodiagram

Barnehagesektoren i Hemnes og Vefsn kommune

Konsekvens Sannsynlighet/frekvens	1:Ikke alvorlig	2: Mindre alvorlig	3: Alvorlig	4: Svært alvorlig	5: Dødsfall, og eller alvorlig skade. Katastrofalt
5: Svært sannsynlig					
4: Ganske sannsynlig					
3: Sannsynlig			§ 1 og 2 Formål og innhold - kompetanseplan/ kompetanseutvikling § 3 Barns medvirkning og hensynet til barnets beste § 4 Forelderåd og samarbeidsutvalg § 17 Samordnet opptak § 25 Ped. bemanning § 26 Grunnbemanning	§ 1 og 2 Formål og innhold - barnehagens virksomhet § 3 Barns medvirkning og hensynet til barnets beste § 4 Forelderåd og samarbeidsutvalg § 17 Samordnet opptak § 25 Ped. bemanning § 26 Grunnbemanning	
2: Lite sannsynlig		§ 4 Forelderåd og samarbeidsutvalg § 17 Samordnet opptak	§ 2 a Samarbeid barnehageskole § 20 Foreldrebetaling § 24 Styrer § 27 Krav om norskferdigheter for å bli ansatt i barnehage § 28 Krav om norskferdigheter for personer med utenlandske yrkeskvalifikasjoner som styrer eller pedagogisk leder § 32 Samarbeid med barnets foreldre (jf §§ 7 og 53) § 45 Opplysningsplikt til sosialtjenesten/kommunal helse- og omsorgstjenesten	§ 30 Politiattest § 31 Rett til spesialpedagogisk hjelp § 34 Sakkyndig vurdering § 35 Vedtak om spesialpedagogisk hjelp § 36 Rett til skyss § 37 Barn med nedsatt funksjonsevne § 38 Rett til tegnspråkopplæring (§§ 31-38 jf. §§ 7 og 53) § 44 Taushetsplikt § 50 Helsekontroll	§ 46 Opplysningsplikt til barne- og ungdomstjenesten
1: Svært lite sannsynlig		§ 51 Øvingsopplæring	§ 18 Prioritet ved opptak § 29 Forbud mot bruk av klesplagg som dekker ansikt		

Sannsynlighetsklasse		Frekvens
5	Svært sannsynlig	Svært ofte
4	Ganske sannsynlig	Ofte
3	Sannsynlig	Enkelttilfeller
2	Lite sannsynlig	Enkelt tilfelle
1	Svært lite sannsynlig	Sjelden/aldri

Alvorlighetsgrad/konsekvens		
5	Dødsfall, og eller svært alvorlig. Katastrofalt	Dødsfall og eller svært alvorlig skade. Vil gi alvorlig og varig konsekvens
4	Svært alvorlig	Vil gi alvorlige konsekvenser, krever omfattende behandling og/eller har store økonomiske konsekvenser. Irreversibel skade.
3	Alvorlig	Vil gi konsekvenser, krever noe behandling. Reversibel skade. Kan være uheldig.
2	Mindre alvorlig	Vil gi noen konsekvenser, mindre skade eller skade som krever enkel behandling. Reversibel skade.
1	Ikke alvorlig	Ingen/liten konsekvens, skade som ikke krever behandling.

Alvorlighetsgraden vurderes i forhold til brukerperspektiv og barnets beste. Risikodiagram revideres årlig

Vefsn kommune

Enhet barnehager

VEDLEGG 2:

RISIKOVURDERINGER

Hovedområde:	Barnehageeiers plikter ihht Lov om barnehager med forskrifter
Bakgrunn for risikovurderinger:	Hvilke tema innenfor lovverket skal det veiledes i eller gjennomføres tilsyn med
Deltakere:	Heidi Lien (Hemnes kommune) og Sissel Nilsskog Aulfles (Vefsn kommune)
Dato:	Juni 2022
Akseptert risiko:	

Risiko område	Uønskede hendelser	Konsekvens	Sannsynlighet	Samlet risiko	Risikoreducerende tiltak		Ansvar for nye tiltak og dato for gjennomføring
					Dagens	Nye	
Barnehageloven §§ 1, 1a og 2 Barnehagens formål og innhold, med forskrifter - Barnehagens kompetanseplan/ kompetanse utvikling	Barnehagen som pedagogisk virksomhet. At barnehagen ikke har tilstrekkelig kompetanse og god nok kvalitet på barnehagetilbudet.	3 Konsekvenser for kompetanseplan/utvikling, barns medvirkning og hensynet til barns beste, foreldresamarbeid,	3 Enkelttilfeller	9	Veiledning Regelverksgjennomgang på felles styremøter Sikre deltakelse i kompetansenettverk og styringsgrupper i REKOM og Kompetanseløftet	Ingen nye tiltak Fortsette med allerede innførte tiltak + sikre kontinuitet i kompetanseutviklingsplan. (22-25)	Barnehagemyndighet. Se tilsynsplan.
Barnehageloven §§ 1, 1a og 2 Barnehagens formål og innhold, med forskrifter - Barnehagens språkmiljø	Barnehagen som pedagogisk virksomhet. At barnehagen ikke arbeider systematisk med barnehagens språkmiljø og barns språkutvikling	3 - alvorlig Kan føre til språkvansker og som krever	3 enkelttilfeller	9	Vefsn: Veiledning Gjennomgang og oppfriskning av språkplaner.	Vefsn: PPT inviteres med på felles styremøte Info om S-team	

			behandling. Og medfølgende skader.					Hemnes kommune: Leselyst	Invitere logoped – trening av språklyder Hemnes: Invitere PPT og logoped på styremøte.	
Barnehageloven § 2 a Plikt til å samarbeide med skolen om overgangen fra barnehage til skole	At barna ikke får en trygg og god overgang fra barnehage til skole. At barna ikke opplever god sammenheng mellom barnehage og skole.	3 – alvorlig Barn kan få dårlige opplevelser om skolestart, som blir negativt for videre læring.	3 – alvorlig Barn kan få dårlige opplevelser om skolestart, som blir negativt for videre læring.	2 – lite sannsynlig, enkelt- tilfelle	6	Vi har gode overgangsrutiner, som årlige blir gjennomgått. Både barnehage og skole er svært opptatt av dette. Blir godt fulgt opp.			ingen nye tiltak, fortsetter slik vi gjør.	
Barnehageloven § 3 Barns rett til medvirkning og hensynet til barnets beste	At barn i barnehagen ikke får g uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet i saker som gjelder dem selv. At barn ikke får mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. At barnets beste i alle handlinger og avgjørelser som gjelder barn i barnehagen, ikke er et grunnleggende hensyn.	3 – alvorlig Barns følelse av egenverd, selvfølelse og mestring kan gi dårlige læringsvilkår	3 – sannsynlig (Enkelttilfelle er og kulturavhengig)	3 – sannsynlig	9	Veiledning og regelverksgjennomgang.			Kan vurdere å gi mer veiledning og refleksjon rundt barnets beste i saker som angår barn med særlige behov.	Enhetsleder Se tilsynsplan
Barnehageloven § 4 Foreldre råd og samarbeidsutvalg	At samarbeidet mellom foreldre og barnehage ikke blir ivaretatt på en god måte. At foreldrenes medvirkning ikke blir ivaretatt.	2 – mindre alvorlig	1 – svært lite sannsynlig Alle styrerne er erfarne og har gjort dette i årevis. Framkommer i Årsplaner	2		Veiledning			Veiledning ved behov, dersom dette mangler i årsplanen	Enhetsleder
Barnehageloven § 9 Internkontroll i barnehagen	At krav i barnehageloven og forskriften ikke blir fulgt og at barnehagen mangler rutiner og prosedyrer for å sikre at barna får et barnehagetilbud iht regelverket.	4 – svært alvorlig	3 – Enkelttilfelle	12		Veiledning og regelverksgjennomgang Vefsn hadde tilsyn på dette i perioden 2017-19. Alle bhg har			Veiledning ved behov når det etterspørres	Enhetsleder

Barnehageloven § 17 Samordnet opptaksprosess i barnehagen, med forskrift	At kravet om likebehandling av barn og likebehandling av kommunale og private barnehager ikke oppfylles.	3 – alvorlig	2 – lite sannsynlig			6		internkontroll. PBL sikrer de private. Rutinebeskrivelse Veiledning	Moava tas i bruk som kvalitetssikring. Fortsette med allerede innførte tiltak. Vefsn: God barnehagedekning, så alle foreldre får tilbud om plass, der de ønsker det. Hemnes: Alle som søker plass blir sikret plass	Enhetsleder.
Barnehageloven § 18 Prioritet ved opptak. Barn med nedsatt funksjonsevne eller barn med vedtak etter lov om barneverntjenester	At barn med rett til prioritet til plass i barnehage, ikke får det.	3 – alvorlig	1-svært lite sannsynlig			3		Rutinebeskrivelse Veiledning	Fortsette med allerede innførte tiltak. God barnehagedekning, så alle foreldre får tilbud om plass.	Enhetsleder
Barnehageloven § 20 Foreldrebetaling, med forskrift	At foreldre betaler mer enn maksimalgrense for foreldrebetaling. At foreldre ikke får moderasjonsordninger/ inntektsgradert foreldrebetaling.	3 – alvorlig	2 – lite sannsynlig (enkelt tilfelle)			6		Veiledning Regulering gjennomgang Kontroll i BASIL Informasjon på bhg hjemmeside/kommunes hjemmeside, årsplan.	Fortsette med allerede innførte tiltak	Enhetsleder
Barnehageloven § 24 Styrer, med forskrifter	At barnehagens pedagogiske og administrative ledelse ikke er forsvarlig. Barna ikke får et barnehagetilbud i tråd med lovverket	3 – alvorlig	2 – lite sannsynlig (Enkelt tilfelle)			6		Veiledning Regulering Sjekk i BASIL Dispensasjon	Fortsette med allerede innførte tiltak	Enhetsleder

<p>Barnehageloven § 25 Pedagogisk bemanning, med forskrifter</p>	<p>At kvaliteten i barnehagen ikke er god nok. Barna ikke får et barnehagetilbud i tråd med lovverket.</p>	<p>3 – alvorlig</p>	<p>3 Vefsn sannsynlig (Enkelttilfeller)</p> <p>4 Hemnes (ganske sannsynlig)</p>	<p>9</p> <p>12</p>	<p>Veiledning Regulering gjennomgang Sjekk i BASIL Dispensasjon</p> <p>Lokal kompetanseutviklings tiltak i Hemnes. Barneagebasert bhg.lærer.</p>	<p>Fortsette med allerede innførte tiltak</p> <p>Det er færre søkere til utlyste stillinger. Færre søkere til bhg lærer utd.</p> <p>Skriftlig tilsyn – se tilsynsplan.</p>	<p>Enhetsleder</p>
<p>Barnehageloven § 26 Grunnbemanning, med forskrift</p>	<p>At personalet ikke kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet. Barna ikke får et barnehagetilbud i tråd med lovverket.</p>	<p>3 – alvorlig</p>	<p>4 Ganske sannsynlig Ofte Det er færre søkere til utlyste stillinger. Færre søkere til bhg lærer utd. Dårlig tilgang på arbeidskraft. Kan være en risiko at det er underbemanning i perioder</p>	<p>12</p>	<p>Veiledning Regulering gjennomgang Sjekk i BASIL/barnehagefakta Dispensasjon</p>	<p>Fortsette med allerede innførte tiltak</p> <p>Skriftlig tilsyn til tilsynsplan.</p>	<p>Enhetsleder</p>
<p>Barnehageloven § 27 Krav om norskerferdigheter for å bli ansatt i barnehage</p>	<p>At personalet ikke forstår eller klarer å gjøre seg forstått overfor kollegaer/foreldre og barn. Barna ikke får et barnehagetilbud i tråd med lovverket.</p>	<p>3 – alvorlig</p>	<p>4 Ganske sannsynlig – ofte Pga dårlig tilgang til arbeidskraft, kan det være</p>	<p>12</p>	<p>Veiledning regulering gjennomgang</p>	<p>Skriftlig tilsyn, se tilsynsplan</p>	<p>Enhetsleder</p>

			at vikarer uten tilfredsstillende norskkunnskap blir benyttet.	12	Veiledning regelverksgjennomgang	Skriftlig tilsyn, se tilsynsplan.	Enhetsleder
<p>Barnehageloven § 28 Krav om norsksferdigheter for personer med utenlandske yrkeskvalifikasjoner som styrer eller pedagogisk leder, med forskrift</p>	<p>At pedagogisk leder/styrer ikke forstår eller klarer å gjøre seg forstått overfor ansatte/kolleger/foreldre og barn. Barna ikke får et barnehagetilbud i tråd med lovverket.</p>	<p>3 – alvorlig</p>	<p>4 Ganske sannsynlig – oft 4 Ganske sannsynlig – ofte</p> <p>Pga dårlig tilgang til arbeidskraft, kan det være at det ansettes utenlandske pedagoger uten tilfredsstillende norskkunnskap eller blir benyttet.</p>	12			
<p>Barnehageloven § 29 Forbud mot bruk av klesplagg som helt eller delvis dekker ansiktet</p>	<p>Barna ikke får et barnehagetilbud i tråd med lovverket.</p>	<p>2 – alvorlig</p>	<p>1 – svært lite sannsynlig, sjelden eller aldri</p>	2	Veiledning Regelverksgjennomgang		Enhetsleder
<p>Barnehageloven § 30 Politiattest, med forskrift</p>	<p>Barn blir utsatt for vold eller seksuelle overgrep</p>	<p>4 – Svært alvorlig</p>	<p>3 – sannsynlig (enkeltilfaller)</p>	12	Veiledning Regelverksgjennomgang	Skriftlig tilsyn Send skriftlig tilsyn til bygg og eiendom.	Enhetsleder

<p>Barnehaageloven §§ 31, 34, 35, 36, 37, 38 (jf. §§ 31-38, jf. §§ 7 og 53) Spesialpedagogisk hjelp, tegnspråkopplæring m.m.</p>	<p>Barn f�r ikke den tjeipen de har rett på</p>	<p>4 – svært alvorlig</p>	<p>Pga dårlig tilgang på vikarer, større turnover på vikarer</p>	<p>8</p>	<p>Veiledning Regulverks- gjennomgang</p>	<p>Fortsette med allerede innførte tiltak</p>	<p>Enhetsleder</p>
<p>Barnehaageloven § 32 (jf. §§ 7 og 53) Samarbeid med barnets foreldre</p>	<p>At foreldre ikke har samtykket eller får mulighet til å uttale seg i saken/gjøre såg kjent med innholdet i den spesialpedagogiske tjeipen.</p>	<p>3 – alvorlig</p>	<p>2 – lite sannsynlig (enkelte tilfelle)</p>	<p>6</p>	<p>Veiledning Regulverks- gjennomgang</p>	<p>Fortsette med allerede innførte tiltak</p>	<p>Enhetsleder</p>
<p>Barnehaageloven § 39 Barr med behov for alternativt og supplerende kommunikasjon (ASK)</p>	<p>At barn ikke får bruke alternativt og supplerende kommunikasjon. Barna ikke f�r et barnehaagetilbud i tråd med lovverket.</p>	<p>4 – svært alvorlig</p>	<p>1 – Svært lite sannsynlig Vefsn: Vi har veldig god kontroll på v�re 4 spesialpedagoger og de er ASK sertifisert Hemnes: god kontroll på dette. God oppfølging.</p>	<p>4</p>	<p>Veiledning Regulverks- gjennomgang</p>	<p>Fortsette med allerede innførte tiltak</p>	<p>Enhetsleder</p>
<p>Barnehaageloven § 41 Null-toleranse og plikt til fremmende og forebyggende arbeid</p>	<p>At barn opplever krenkelser som utestengning, mobbing, vold, diskriminering og trakassering</p>	<p>4 –svært alvorlig</p>	<p>3 – sannsynlig</p>	<p>12</p>	<p>Veiledning Regulverks- gjennomgang</p>	<p>Fortsette med allerede innførte tiltak Stedlig tilsyn hos enkeltbarnehager.</p>	<p>Enhetsleder</p>

Barnehageloven § 42 Aktivitetsplikt for å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø	At barnehagen unnlater å gripe inn ved mistanke om, eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Barnet vil fortsatt oppleve krenkelser som utestengning, mobbing, vold, diskriminering og trakassering	4 –svært alvorlig	3 – sannsynlig	12	Veiledning Regelverks-gjennomgang	Fortsette med allerede innførte tiltak Stedlig tilsyn hos enkeltbarnehager.	Enhetsleder
Barnehageloven § 43 Skjerpet aktivitetsplikt dersom en ansatt i barnehagen krenker et barn	At ansatte unnlater å gripe inn ved mistanke om, eller kjennskap til at en annen som arbeider i barnehagen utsetter et barn for krenkelser. At barn opplever krenkelser som utestengning, mobbing, vold, diskriminering og trakassering fra en ansatt i barnehagen.	4 –svært alvorlig	3 – sannsynlig	12	Veiledning Regelverks-gjennomgang	Fortsette med allerede innførte tiltak Stedlig tilsyn hos enkeltbarnehager.	Enhetsleder
Barnehageloven § 44 (Forvaltningsloven §§ 13-13f) Taushetsplikt	At uvedkommende får tilgang til opplysninger som ansatte i barnehagen har fått om noens personlige forhold gjennom sitt arbeid i barnehagen	4 –svært alvorlig	3 – sannsynlig Bruk av digitale verktøy kan øke graden av sannsynlighet	12	Veiledning Regelverks-gjennomgang REKOM – satsning på Digital praksis (digitaldømmekraft). Veiledning på styremøter.	Fortsette med allerede innførte tiltak	Enhetsleder
Barnehageloven § 45 Opplysningsplikt til sosialtjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjenesten	At familier og barn ikke får den hjelpen de trenger	4 – svært alvorlig	2 – lite sannsynlig	8	Veiledning Regelverks-gjennomgang	Fortsette med allerede innførte tiltak	Enhetsleder
Barnehageloven § 46 Opplysningsplikt til barnevernet	At barn blir utsatt for mishandling, mangler ved den daglige omsorgen eller alvorlig omsorgssvikt. At barn ikke kommer til undersøkelser eller behandling ved sykdom. At barn med nedsatt funksjonsevne/hjelpetrengende barn ikke får nødvendig behandling/opplæring. At barn blir/vil bli utsatt for menneskehandel.	5 – katastrofalt	2 – lite sannsynlig	10	Veiledning Regelverks-gjennomgang	Fortsette med allerede innførte tiltak Skriftlig tilsyn til barnevernstjeneste. Hjemlet etter § 46 og § 53, kommunens	Enhetsleder

Barnehageloven § 50 Helsekontroll av barn og personale	At forholdene ikke blir lagt til rette for barn med tanke på astma/allergier, fysisk og/eller psykisk funksjonsnedsettelse eller andre typer plager. At barn kan bli syke.	4 – alvorlig	2 – lite sannsynlig.			tilsyn med barnehagene. Fortsette med allerede innførte tiltak	Enhetsleder
Barnehageloven § 51 Øvingsopplæring	Barnehagen plikter å stille barnehagen til disposisjon for øvingsopplæring.	2 – mindre alvorlig	1 – Sjelden			Fortsette med allerede innførte tiltak	Enhetsleder
Barnehageloven § 14 a Krav til bruk av offentlige tilskudd og foreldrebetaling i ikkekommunale barnehager, med forskrift	At offentlige tilskudd og foreldrebetaling ikke kommer barna i barnehagen til gode.	3	3			Kontroll av årsregnskap og BASIL	Enhetsleder

Vefsn kommune
Enhet barnehager

Vedlegg 3

Plan for tilsyn - barnehageåret 2022 - 2023

Planlagt regelverksgjennomgang og veiledning 22-23

Tema	Lov om barnehage med forskrift	Barnehage	Tidspunkt
Veiledning og regelverksgjennomgang forankret i ROS analyse: <ul style="list-style-type: none">- Rutiner og plan for veiledning og tilsyn- Barnehagens pedagogiske bemanning og rutiner for søknad om dispensasjon.	§ 31 § 35	Alle (felles styremøte)	VEFSN: 12.9.22 (1200 – 1500) HEMNES:
Veiledning og regelverksgjennomgang: Barnehagens språkmiljø	§§ 1, 1a og 2	Alle (felles styremøte)	Vefsn: 29. november 22 (1200 – 1500)
Barns medvirkning (barn m/ særlige behov)	§ 3		Hemnes:

Spesialpedagogis hjelp – Individuell tilrettelegging. Hva er forskjellen?	§§ 31 og 37	A		
Vei edning og regelverksgjennomgang: Samordnet hovedopptak	§ 17	Alle (felles styremøte)		Vefsn: 7. februar 2023 (1200 – 1500) Hemnes:
Gjennomføring av samordnet hovedopptak Tema ikke fastsatt	§ 17	Alle barnehagene i Vefsn Alle barnehagene i Hemnes -- hovedopptak januar og august.		Vefsn: 27. februar 23 (12-15.30) Hemnes:
Veiledning og regelverksgjennomgang Tema er ikke fastsatt	§§ 1, 1a og 2	Alle (felles styremøte)		Vefsn: 6. juni 23 (1200 – 1500)
Skriftlig tilsyn:				
<ul style="list-style-type: none"> • Grunnbemanning • Krav om norskerferdigheter • Krav om norskerferdigheter for personer med utenlandske yrkeskvalifikasjoner som pedagogisk leder 	§ 26 § 27 § 28	Alle barnehagene i Vefsn og Hemnes kommune.		Sept 2022 Sept 2022 Sept 2022

<p>Stedlig tilsyn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nulltoleranse og plikt til å sikre et fremmende og forebyggende arbeid • Aktivitetsplikt for å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø • Skjerpet aktivitetsplikt dersom en ansatt i barnehagen krenker et barn 	<p>§ 41</p> <p>§ 42</p> <p>§ 43</p>	<p>Utvalgte barnehager med bakgrunn i risikoanalyser</p>	<p>Oktober/november 2022</p> <p>Mars/ april 2023</p>
---	-------------------------------------	--	--

Hendelsesbasert tilsyn

<p>Hendelsesbasert tilsyn</p> <p>Skriftlig etter stedlig tilsyn</p>	<p>Barnehageloven med forskrifter</p>	<p>Bekymrings-melding, klage på opptak, klage på pedagogisk innhold, sikkerhet, personal, avvik/ulykker</p>	<p>Enkeltbarnehager ved behov.</p>
--	---------------------------------------	---	------------------------------------

Revidering av tilsynsplan og ROS analyser gjennomføres juni hvert år.

